

Sygn. akt IX Ka 213/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Sajtyna

Sędziowie: SSO Anna Szeliga

SSO Ewa Opozda-Kalka (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Anna Niebudek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Jerzego Kraski

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2014 roku

sprawy P. J.

oskarżonego o przestępstwo z art.178 a § 4 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Starachowicach

z dnia 9 grudnia 2013 roku sygn. akt II K 856/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla rozstrzygnięcia zawarte w punktach: 2 i 3 wyroku w przedmiocie warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności i wymierzonej grzywny;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od opłaty za obie instancje i od wydatków w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt. IX Ka 213/14

UZASADNIENIE

P. J.został oskarżony o to, że w dniu 20 czerwca 2013 roku w m-ści P., gmina (...), w pow. (...), w woj. (...), kierował samochodem osobowym marki F.o nr rej. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości trzy promile alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc wcześniej prawomocnie skazanym przez Sąd Rejonowy w Starachowicach za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem z dnia 24 maja 2011 roku sygn. akt K1087/10,

tj. o przestępstwo z art. 178a § 4 kk

Sąd Rejonowy w Starachowicach wyrokiem z dnia 9 grudnia 2013r. orzekł, co następuje:

1/ P. J.w ramach zarzuconego mu aktem oskarżenia czynu uznał za winnego tego, że w dniu 20 czerwca 2013 roku w m-ści P., gmina (...), w pow. (...), w woj. (...), będąc prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Starachowicach w sprawie sygn. akt II K1087/10 z dnia 24 maja 2011 roku prowadził w ruchu lądowym, w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, pojazd marki F.o nr rej. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości, gdzie zawartość alkoholu wynosiła 3,00 ‰ w

wydychanym powietrzu, to jest dokonania występku z art. 178a § 4 kk i za ten czyn na podstawie art. 178a § 4 kk wymierzył mu karę 10 (dziesięć) miesięcy pozbawienia wolności.

2/ na podstawie art. 69 § 1, 2 i 4 kk, art. 70 § 1 pkt. 1 kk warunkowo zawiesił P. J. wykonanie orzeczone w punkcie i kary pozbawienia wolności ustalając okres próby na 3 (trzy) lata;

3/ na podstawie art. 71 § 1 kk w związku z art. 33 § 1 i 3 kk orzekł w stosunku do P. J. karę grzywny w wysokości jednej stawki na kwotę 10,00 złotych (dziesięć złotych 00/100);

4/ na podstawie art. 42 § 2 kk i 43 § 1 kk orzekł w stosunku do P. J. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich mechanicznych na okres 5 (pięciu) lat;

5/ na podstawie art. 49 § 2 kk zasądził od P. J. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w wysokości 300,00 (trzysta złotych 00/100) złotych;

6/ zwolnił P. J. od kosztów sądowych, którymi obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł prokurator, który zaskarżył powyższy wyrok w części orzeczenia o karze i środkach karnych na niekorzyść oskarżonego P. J.. Zarzucił:

1) błąd w ustaleniach faktycznych, mających wpływ na treść wyroku, dotyczący wystąpienia w niniejszej sprawie pozytywnej prognozy kryminalistycznej odnoszących się do zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności, podczas gdy w rzeczywistości z uwagi na postawę sprawcy, jego dotychczasowy sposób życia, a w szczególności uprzednią karalność za przestępstwo podobne do przypisanego w skarżonym wyroku, brak jest pozytywnej prognozy dotyczącej tego, że będzie to wystarczające dla osiągnięcia wobec P. J. celów kary, a w szczególności zapobiegnie to jego powrotowi do przestępstwa,

2) rażąco niewspółmierność środka karnego wymierzonego oskarżonemu P. J. polegającą na orzeczeniu wobec niego środka karnego

w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 (pięciu) lat, wynikającą z niedostatecznego uwzględnienia okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego, w szczególności jego zachowania po popełnieniu przypisanego mu czynu, wysokiego stopnia nietrzeźwości, uprzedniej karalności za podobne przestępstwo oraz nagminność tego rodzaju przestępstw przez co orzeczone w stosunku do P. J. środki karny nie uwzględnia ostatecznie wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu oraz nie realizuje stawianego mu celu zapobiegawczego i wychowawczego, a także celów w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie pkt 2 i 3 dotyczącego warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności wobec oskarżonego P. J. oraz orzeczonej grzywny oraz o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 4 poprzez orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 10 lat.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Złożona apelacja okazała się skuteczna i w konsekwencji doprowadziła do zmiany zaskarżonego wyroku w sposób określony w wyroku Sądu odwoławczego.

Ustalenia Sądu I instancji co do winy i kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu P. J. są prawidłowe, czego nie kwestionuje żadna ze stron.

Odnosząc się do obrazu art. 438 pkt 4 kpk na wstępie przypomnieć trzeba, że zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14.09.2005 II AKA 165/05 KZS 2005/10/32 zmiana kary w instancji odwoławczej może nastąpić tylko

wówczas, gdy wedle własnej oceny sądu odwoławczego, kara orzeczona przez Sąd I instancji nie daje się akceptować z powodu różnicy między nią, a karą sprawiedliwą, różnicy o randze zasadniczej, rażącej, wręcz „bijącej w oczy, a więc nie różnicy niewielkiej, nieznaczącej”. W ocenie Sądu Okręgowego taka sytuacja w niniejszej sprawie ma właśnie miejsce. O ile bowiem zgodzić należy się z Sądem Rejonowym, że orzeczenie kary 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat, jak również zasądzenie od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenia pieniężnego w kwocie 300,00 złotych w realiach niniejszej sprawy było w pełni uzasadnione, o tyle nie ma racji tenże Sąd warunkowo zawieszając orzeczoną karę pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 3 lata i wymierzając przy tym na podstawie art. 71 § 1 kk

w zw. art. 33 § 1 i 3 kk karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 10 złotych. Słusznie jednakże zaznaczył Sąd Rejonowy, że stopień społecznej szkodliwości czynu jest znaczny, zaś stopień winy wysoki, albowiem oskarżony swoim zachowaniem naruszył jedno z podstawowych dóbr prawnych chronionych przez przepisy ustawy karnej, a mianowicie bezpieczeństwo w komunikacji, o randze którego świadczy miejsce tego przestępstwa w części szczególnej kodeksu karnego oraz rodzaj i wymiar kary za nie przewidziane (kara grzywny, ograniczenia wolności oraz kara pozbawienia wolności do lat 2), zaś w sprawie niniejszej brak jakichkolwiek okoliczności ograniczających poczytalność oskarżonego P. J.. Prawidłowo Sąd ten podkreślił także dotychczasową karalność oskarżonego J. za taki sam rodzaj występku karnego jak w niniejszym postępowaniu, wskazując jednocześnie z drugiej strony na okoliczności łagodzące takie jak przyznanie się do winy oskarżonego, złożenie przez niego szczerych wyjaśnień, wyrażone przez niego przeprosiny i żal oraz naprawienie szkody w postaci przepustu wodnego, w który uderzył powodując kolizję. Biorąc zatem powyższy pod uwagę trafnie, jak wskazano już wyżej, Sąd Rejonowy wymierzył oskarżonemu karę dziesięciu miesięcy pozbawienia wolności. Odnośnie z kolei kwestionowanego przez skarżącego orzeczenia o warunkowym zawieszeniu kary pozbawienia wolności podnieść trzeba, jak już wyżej wspomniano, że istotnie rację ma autor apelacji podkreślając, że w okolicznościach niniejszej sprawy instytucja ta nie powinna być zastosowana. Brak bowiem wobec oskarżonego P. J. pozytywnej prognozy kryminologicznej, niezbędnej przy orzeczeniu o warunkowym zawieszeniu kary pozbawienia wolności. P. J. był już karany za przestępstwo z art. 178a § 1 kk. Zatem popełnienie przez niego ponownie przestępstwa tego samego rodzaju świadczy jedynie o tym, że jest on sprawcą niepoprawnym, lekceważącym obowiązujący porządek prawny, co w konsekwencji nie pozwala na przyjęcie w stosunku do niego pozytywnej prognozy kryminologicznej. Skoro bowiem poprzednio orzeczona wobec niego kara nie odniosła zamierzonego celu wychowawczego i zapobiegawczego, to celu tego tym bardziej nie odniesie warunkowe zawieszenie wykonania aktualnie orzeczonej kary pozbawienia wolności, zwłaszcza, że zgodnie z treścią art. 69 § 4 kk zastosowanie tejże instytucji może mieć miejsce tylko w szczególnie uzasadnionych wypadkach. W niniejszej sprawie takie nadzwyczajne okoliczności względem oskarżonego P. J. nie zachodzą. Zresztą Sąd I instancji w istocie ich nie przytacza. Stąd też orzeczenie o warunkowym zawieszeniu kary pozbawienia wolności oraz o wymierzeniu grzywny na podstawie art. 71 § 1 kk było decyzją chybioną i w związku z tym Sąd odwoławczy uchylił rozstrzygnięcia w tym zakresie, określone w punktach 2 i 3 zaskarżonego wyroku.

Z kolei co do kwestionowanego przez skarżącego rozmiaru orzeczonego środka karnego podnieść należy, że w tym zakresie złożony środek odwoławczy jest niezasadny. W pierwszej kolejności przypomnieć trzeba, że przy określeniu rozmiaru obowiązywania zakazu określonego w art. 42 § 2 ocenia się stopień zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu, jaki swoim zachowaniem stworzył sprawca. W realiach niniejszej sprawy wskazać należy, że oskarżony P. J. prowadził samochód będąc wprawdzie w dużym stanie nietrzeźwości (I badanie 1,16 mg/l i 1,16 mg/l, II badanie wykonane w Komendzie Powiatowej Policji w Starachowicach 0,99 mg/l i 0,98 mg/l), to jednakże samochód prowadził w godzinach nocnych, na drodze wiejskiej, a zatem w miejscu i w czasie, kiedy natężenie ruchu jest bardzo małe. Tak więc stopień zagrożenia, jaki swoim niewłaściwym zachowaniem spowodował ocenić należy jako mały. W tej więc sytuacji wymierzenie środka karnego

w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych surowszego niż 5 lat, a tym bardziej w rozmiarze 10 lat, tak jak chce skarżący prokurator nie byłoby zasadne, zwłaszcza, że przedmiotowy zakaz zgodnie z art. 43 § 1 kk może być określony w rozmiarze od 1 roku do 10 lat.

Mając zatem powyższe na uwadze na podstawie art. 437 § 1 i 2 kpk orzeczono, jak w wyroku.

Nadto w oparciu o 624 § 1 kpk w zw. z art. 635 kpk Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonego P. J. od opłaty za obie instancje oraz od wydatków w postępowaniu odwoławczym, albowiem z uwagi na jego trudną sytuację materialną i osobistą, uznał, że ich uiszczenie byłoby dla niego nadmiernie uciążliwe.

SSO Anna Szeliga SSO Krzysztof Sajtyna SSO Ewa Opozda – Kałka